

OZNÁMENIE KOMISIE,**ktorým sa mení príloha k Oznámeniu Komisie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov**

(2019/C 401/03)

I. Úvod

1. V Oznámení Komisie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov ⁽¹⁾ (ďalej len „oznámenie“) sa v bode 13 stanovuje, že štátni poisťovatelia ⁽²⁾ nemôžu poskytovať krátkodobé poistenie vývozných úverov pri obchodovateľných rizikách. Obchodovateľné riziká sú v bode 9 vymedzené ako obchodné a politické riziká s maximálnym trvaním rizika menej ako dva roky súvisiace so štátnymi a neštátnymi odberateľmi v krajinách, ktoré sú uvedené v prílohe k uvedenému oznámeniu.
2. Komisia pre nedostatočné súkromné poisťovacie alebo zaistovacie kapacity na poistenie vývozných úverov týkajúcich sa Grécka v roku 2013 zmenila oznámenie dočasným vypustením Grécka zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom ⁽³⁾. Platnosť tejto úpravy bola odvtedy niekoľkokrát predĺžená ⁽⁴⁾. Platnosť posledného predĺženia má uplynúť 31. decembra 2019. Od 1. januára 2020 by sa preto Grécko považovalo za krajinu s obchodovateľným rizikom.
3. V súlade s bodom 36 oznámenia Komisia niekoľko mesiacov pred uplynutím platnosti poslednej úpravy začala skúmať súkromné poisťovacie a zaistovacie kapacity na poistenie vývozných úverov týkajúcich sa Grécka s cieľom určiť, či súčasné trhové podmienky umožňujú, aby Grécko bolo znova na zozname krajín s obchodovateľným rizikom od 1. januára 2020, alebo či trhová kapacita stále nie je dostatočná na krytie všetkých ekonomicky odôvodnených rizík, a teda, či treba predĺžiť vypustenie z predmetného zoznamu.

II. Posúdenie

4. Podľa oddielu 5.2 oznámenia sa posúdenie Komisie zakladá na kritériách stanovených v bode 33: kapacita súkromného poistenia úverov, rating v štátnom sektore, výkonnosť v podnikovom sektore (najmä prípady platobnej neschopnosti).
5. Pri určovaní, či nedostatočné súkromné kapacity na poistenie všetkých ekonomicky odôvodnených rizík odôvodňujú predĺženie dočasného vypustenia Grécka zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom, Komisia viedla konzultácie s členskými štátmi, súkromnými poisťovateľmi vývozných úverov a inými zainteresovanými stranami a žiadala od nich informácie. Komisia 23. septembra 2019 uverejnila žiadosť o informácie týkajúce sa dostupnosti krátkodobého poistenia vývozných úverov v súvislosti s vývozom do Grécka ⁽⁵⁾. Termín na odoslanie odpovedí bol 18. októbra 2019. Komisia dostala 22 odpovedí od členských štátov a žiadne odpovede od iných zainteresovaných strán.
6. V informáciách predložených Komisii v súvislosti so žiadosťou o verejné informácie sa nepotvrdilo, že by došlo k zníženiu súkromných poisťovacích kapacít na poistenie vývozných úverov týkajúcich sa Grécka. Štátni poisťovatelia zaregistrovali zníženie počtu poistných zmlúv týkajúcich sa vývozných úverov v súvislosti s Gréckom, čo naznačuje, že existuje postačujúca dostupnosť súkromného poistenia. Spomedzi členských štátov iných ako Grécko len päť výslovne požiadalo o predĺženie súčasného vypustenia Grécka zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom, zatiaľ čo ďalšie tri členské štáty uviedli, že Grécko by malo byť opätovne zahrnuté do zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom. V ďalších 13 odpovediach nebolo k tejto otázke zaujaté pevné stanovisko. Predovšetkým samotné Grécko vyjadrilo silné želanie, aby bolo opätovne zaradené do zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom, keďže grécke hospodárstvo v poslednom čase zaznamenalo stabilný rast.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 392, 19.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Štátny poisťovateľ je v oznámení vymedzený ako spoločnosť alebo iná organizácia poskytujúca poistenie vývozných úverov s podporou členského štátu, alebo v jeho mene, alebo samotný členský štát poskytujúci poistenie vývozných úverov.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 6.

⁽⁴⁾ V roku 2013, Ú. v. EÚ C 372, 19.12.2013, s. 1; začiatkom roku 2015, Ú. v. EÚ C 28, 28.1.2015, s. 1; v júni 2015, Ú. v. EÚ C 215, 1.7.2015, s. 1; v júni 2016, Ú. v. EÚ C 244, 5.7.2016, s. 1; v júni 2017, Ú. v. EÚ C 206, 30.6.2017, s. 1; v júni 2018, Ú. v. EÚ C 225, 28.6.2018, s. 1 a naposledy v decembri 2018, Ú. v. EÚ C 457, 19.12.2018, s. 9.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_export_greece/index_en.html

7. Podľa najnovších makroekonomických ukazovateľov Grécko zaznamenalo hospodársku obnovu, pričom sa očakáva, že bude pokračovať aj v blízkej budúcnosti. Po takmer desiatich rokoch poklesu a stagnácie hospodárstvo v roku 2017 opäť začalo rásť, pričom rast reálneho HDP sa v roku 2019 odhadoval na 1,8 % a podmienky na trhu práce sa naďalej zlepšujú. V prvom polroku 2019 rast pokračoval, zatiaľ čo špecifické zloženie gréckeho vývozu ochránilo hospodárstvo pred zhoršujúcou sa situáciou na jeho vývozných trhoch. Prebiehajúce oživenie sa odráža aj v pozitívnom vývoji na trhu práce, kde miera nezamestnanosti naďalej klesala a v auguste 2019 dosiahla 16,7 %. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2019 ⁽⁶⁾ sa táto miera bude v nasledujúcich rokoch ďalej znižovať.
8. Pokiaľ ide o verejné financie, výnosy zo štátnych dlhopisov výrazne klesli, pričom výnosy dlhopisov so splatnosťou 10 rokov klesli z približne 3,4 % v máji na 1,5 % v septembri 2019, súbežne s poklesom bezrizikových sadzieb a prirážok krajiny – čo naznačuje, že sa znížilo riziko spojené s investíciou do gréckych štátnych dlhopisov.
9. Situácia týkajúca sa ratingu Grécka sa od krízy výrazne zlepšila a ratingové agentúry považujú prognózy za stabilné či pozitívne. Grécke štátne dlhopisy sú však stále hodnotené pod úrovňou investičného stupňa. V posledných 6 mesiacoch nebol zaznamenaný žiadny negatívny vývoj týkajúci sa úverových ratingov v štátnom sektore Grécka. Vo všeobecnosti sa očakáva ďalšie zlepšenie hodnotenia, keďže hospodársky rast pokračuje.
10. Výkonnosť v podnikovom sektore sa za posledných 6 mesiacov nezhoršila. Podiel nesplácaných podnikateľských úverov („NPL“) od roku 2017 klesá, ale v druhom štvrtroku 2019 zostáva na vysokej úrovni 42,6 %, a to z dôvodu vysokej východiskovej úrovne a celkového poklesu úverov. Celková výška NPL sa znižuje rýchlejšie (– 16 % v druhom štvrtroku 2019 v porovnaní s tým istým štvrtkom predchádzajúceho roka) a očakáva sa, že bude ďalej klesať v dôsledku sekuritizačnej schémy NPL „Hercules“, ktorú Komisia schválila v októbri 2019. V prvom štvrtroku 2019 zostali úverové normy pre podnikový sektor nezmenené a podľa prieskumu zameraného na poskytovanie úverov sa očakáva, že v druhom štvrtroku bude situácia rovnaká.
11. Vzhľadom na tieto skutočnosti, výsledok verejných konzultácií, a najmä príspevok Grécka, ako aj na celkové znaky zlepšenia gréckeho hospodárstva a kladné prognózy, Komisia sa rozhodla zahrnúť Grécko späť do zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom od 1. januára 2020.

ZMENA OZNÁMENIA

12. Od 1. januára 2020 budú platiť tieto zmeny Oznámenia Komisie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov:

— Príloha sa nahrádza takto:

„Zoznam krajín s obchodovateľným rizikom:

Belgicko	Cyprus	Slovensko
Bulharsko	Lotyšsko	Fínsko
Česko	Litva	Švédsko
Dánsko	Luxembursko	Spojené kráľovstvo
Nemecko	Maďarsko	Austrália
Estónsko	Malta	Kanada
Írsko	Holandsko	Island
Grécko	Rakúsko	Japonsko
Španielsko	Poľsko	Nový Zéland
Francúzsko	Portugalsko	Nórsko
Chorvátsko	Rumunsko	Švajčiarsko
Taliansko	Slovinsko	Spojené štáty americké“

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip115_en_0.pdf